

Sf..Pavel Xieropotamu,
icoană

numindu-l "consul al filosofilor", și după cum adevăresc scrierile lui: Cuvântul cel făcut de dânsul la Intrarea în Biserică a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu; Canoanele cele după opt glasuri la Sfinții Patruzeci de Mucenici, și Canonul cel iambicesc, pe care îl are la cinstita Cruce.

Deci fericitul, ca să scape de laudele oamenilor, a fugit din Constantinopol, schimbându-și hainele sale și îmbrăcându-se cu niște rase rupte, ca un cerșetor. Așa a alergat, necunoscut, ca un cerb însetat, la Sfântul Munte al Atonului și, înconjurând tot muntele, a venit la mănăstirea pururea pomenitei fecioare, împărăteasa Pulheria. Acea mănăstire, care acum se numește Xeropotamu, fusese stricată cu puțin timp mai înainte de arabi, care veniseră tâlhărește la Sfântul Munte și, stricând multe mănăstiri, pe mulți monahi i-au făcut mucenici, precum pe cei din Sinai și din Rait. Iar fericitul Procopie, văzând așezarea locului frumoasă și liniștită, și-a făcut o colibă mică în zidurile mănăstirii celei surpate și a șezut acolo singur, vorbind cu Dumnezeu. În apropierea colibe sale era un om liniștit, preabun și îmbunătățit, cu numele Cosma, care l-a tuns monah, numindu-l Pavel.

De atunci s-a pus pe sine în mare rânduială și în bună așezare: postea, se ruga; alt așternut nu avea decât pământul, iar la căpătâi avea o piatră. Lucrul mâinilor lui era umilința, lacrimile, dragostea către toți și smerenia cea rară de măsură. Drept aceea, a ajuns vestea despre dânsul până și la Protatul, adică la mai-marele Muntelui Athos. Făcându-se împărat de-a pururea pomenitul Roman cel Bătrân, care era rudenie cu sfântul, a făcut mare cercetare, ca să-l afle. Deci, trimițând oameni împărătești să-l caute pretutindeni, l-a aflat în Sfântul Munte. Astfel, cu mare rugămintă și silire, încă și cu îndemnare din partea Protatului, s-a înduplecat Cuviosul Pavel și s-a dus la Constantinopol. O, dar cine poate să spună bucuria pe care au avut-o rudeniile lui și toată cetatea, văzând înger în trup și auzind cuvânt dăscălesc! Toate fețele cele împărătești și boierești au căzut și s-au închinat săracului aceuia, care nu avea altceva decât o rasă veche și o cruce. Lucru vrednic de minune este fapta bună, și în acest fel face pe lucrătorii săi.

Și s-a întâmplat atunci că împăratul Roman zăcea la pat și era bolnav de moarte. Dar îndată ce cuviosul s-a dus la dânsul și și-a pus mâinile sale peste el, împăratul s-a făcut sănătos, după cum scrie aceasta el însuși în hrisovul său.

Această minune a preamărit pe sfântul mai mult. Deci a rămas în Constantinopol

pentru rugămintele cele multe ale împăratului și, păzindu-și toate rânduielele sale cele mona-hicești și nevoițele cele sihăstrești, învăța pe copiii împăratului.

Iar când s-a împlinit vremea care a fost hotărâtă să șadă acolo, s-a dus la împărat și a zis către dânsul: „Împărate, precum peștele, când iese din apă, nu poate să trăiască mai mult, așa și monahul care iese din coliba lui, nu este chip a rămâne viu în lucrarea poruncilor lui Dumnezeu. Pentru aceasta vă las cu sănătate și mă duc la coliba mea, ca să mă aflu de-a pururea împreună cu Dumnezeu, Împăratul meu. Eu n-am trebuință de bogăție, nici nu știu să o împart; aici ai mulți scăpătați, deci împarte cât voiești. Atât numai îți zic: dacă voiești, înnoiește mănăstirea de-a pururea pomenitei împărătese Pulheria, care este surpată, ca astfel să ai pomenire veșnică”. Iar împăratul a primit cu mare bucurie cuvântul cuviosului și a trimis îndată oameni împărătești cu cheltuială și a zidit din temelie sfânta mănăstire, cu frumusețe neasemănată. După aceea, a trimis pe însuși fiul său, Teofilact, care era atunci patriarh, și a sfințit biserica. Iar când Sfântul Pavel a vrut să plece din cetate, l-a luat împăratul și l-a dus în vistieria împărătească. Însă când a sfârșit de zidit mănăstirea, era foarte bătrân și și-a dat fericitul său suflet în mâinile lui Dumnezeu, în ziua de 28 iulie

(Viețile Sfinților)